

Obsah

1	Předmět pedagogické psychologie	8
1.1	Různá vymezení předmětu pedagogické psychologie.....	8
1.2	Pedagogická psychologie v rámci psychologických disciplín	9
1.3	Obsah pedagogické psychologie	9
1.4	Význam studia pedagogické psychologie	10
2	Psychologie učení	12
2.1	Pojem učení	12
2.2	Teorie učení.....	15
2.2.1	Asocianismus.....	15
2.2.2	Teorie učení podmiňováním.....	17
2.2.3	Principy behaviorismu J. B. Watsona.....	22
2.2.4	Behaviorismus B. F. Skinnera.....	22
2.2.5	Guthrieho metody odstraňování zlovyků.....	24
2.2.6	Teorie učení tvarové (celostní) psychologie	25
2.2.7	Teorie kognitivního vývoje J. Piageta	26
2.2.8	Učení v pojetí humanistické psychologie.....	31
3	Druhy a podmínky učení, transfer v učení	35
3.1	Druhy učení	35
3.1.1	Senzomotorické učení	37
3.1.2	Pamětní učení.....	40
3.1.3	Pojmové (myšlenkové) učení.....	43
3.1.4	Sociální učení.....	48
3.2	Styly učení (Anežka Kohoutová)	52
3.3	Podmínky učení.....	55
3.4	Transfer (přenos) v učení	56
3.5	Fáze procesu učení	58
4	Psychologie školního hodnocení	63
4.1	Pojem hodnocení	63
4.2	Školní hodnocení.....	64
4.3	Funkce a druhy školního hodnocení.....	65
4.4	Objektivita školního hodnocení.....	67
5	Psychologie rodinné výchovy	72
5.1	Rodina ze sociálně psychologického hlediska	72
5.2	Druhy a funkce rodiny.....	73
5.3	Proměny rodiny	73
5.4	Znaky současné rodiny	75
5.5	Výchovné strategie v současné rodině	75
5.6	Pedagogové v rolích rodičů.....	77
5.7	Institucionální versus rodinná výchova.....	78
6	Psychologické aspekty morálního vývoje	81
6.1	Úvod.....	81
6.2	Teorie morálního vývoje J. Piageta.....	82

6.3	Morální vývoj z pohledu N. Bulla.....	85
6.4	Stadiální teorie morálního vývoje L. Kohlberga	85
6.5	Metody mravní výchovy	90
7	Vrstevnická skupina	105
7.1	Charakteristika malé sociální skupiny.....	105
7.2	Vrstevnická skupina	106
7.3	Školní třída jako vrstevnická skupina.....	107
7.3.1	Formální skupina.....	107
7.3.2	Sekundární skupina.....	108
7.3.3	Homogenita školní třídy.....	109
7.4	Cíle skupiny a její struktura.....	109
7.5	Skupinové hodnoty a normy.....	110
7.6	Role a pozice ve skupině.....	111
7.7	Tvorba podskupin, skupinová dynamika.....	113
7.8	Vývojové fáze školní třídy	114
7.9	Typy školních tříd	115
7.9.1	Činitelé ovlivňující klima třídy.....	116
8	Psychologie žáka/vychovávaného.....	121
8.1	Úvod.....	121
8.2	Otázky motivace žáka/vychovávaného	122
8.2.1	Vnitřní a vnější motivace.....	122
8.2.2	Motivace žáků a časová dimenze	123
8.2.3	Sociální, kognitivní a výkonová motivace.....	125
8.2.4	Maslowova pyramida potřeb a prožitek flow	129
8.3	Žák a náročné situace ve škole	130
8.3.1	Úvod.....	130
8.3.2	Stresory ve školním prostředí	131
8.3.3	Školní úspěšnost a neúspěšnost.....	133
9	Diagnostika žáka/vychovávaného.....	137
9.1	Úvod.....	137
9.2	Typy diagnostiky žáka/vychovávaného	137
9.3	Vymezení předmětu pedagogicko-psychologické diagnostiky	138
9.4	Druhy pedagogicko-psychologické diagnostiky	139
9.5	Etapy diagnostického postupu.....	140
9.6	Základní diagnostické metody a postupy	141
9.6.1	Pozorování.....	142
9.6.2	Rozhovor	144
9.6.3	Dotazník.....	148
9.6.4	Testové metody (mimo didaktické testy - viz samostatné heslo).....	149
9.6.5	Didaktické testy (testy vědomostí a dovedností).....	150
9.6.6	Metody analýzy výkonů a produktů žáků.....	151
9.6.7	Projektivní metody a techniky.....	152
9.6.8	Analýza pedagogické dokumentace	153
9.6.9	Anamnestické a retrospektivní metody	153
9.6.10	Sociometrická metoda.....	154

10 Psychologie učitele a vychovatele.....	160
10.1 Úvod.....	160
10.2 Osobnost učitele, jeho profesní kompetence.....	161
10.3 Vývojové fáze profesní dráhy učitele.....	163
10.4 Učitelské typologie.....	166
10.5 Náročnost pedagogické profese, syndrom vyhoření.....	170
10.6 Autodiagnostika učitele.....	175
Seznam příloh:.....	183
Příloha č. 1: Pedagogicko-psychologická charakteristika žáka.....	184
Příloha č. 2: Dotazník: Jací jsou vaši učitelé?.....	187
Příloha č. 3: Vztah žáků ke své škole.....	190